

for Hørup i 1892. Jeg er ganske vist tilbøjelig til at tro, at den Skildring af Konseilspræsidenten, som den ærede Ordfører forleden Dag hentydede til, af en højtæret Landstingsmand maaske er lidt overdreven paa enkelte Punkter. Den ærede Ordfører for Flertallet talte om, at den gjorde jo Konseilspræsidenten til en Tartuffe, og han tilføjede „en Djævel i Menneskeskikkelse“. Men Tartuffe var ingen Djævel i Menneskeskikkelse; Tartuffe var, hvad man kalder en skinhellig Rad, men det er ikke det samme. Den ærede Ordfører for Flertallet sagde: Ja, der se vi! En saadan Artikel som den højtærede Landstingsmands, den er rigtignok et Vidnesbyrd om, at der er noget galt fat her i vort Samfund! Det er altsaa ikke Alberti-Katastrofen, der er Vidnesbyrd om, at der er noget galt fat, men derimod en Artikel, der er skreven i Anledning af Alberti-Affæren. I den Grad vender den ærede Ordfører for Flertallet op og ned paa alt, i den Grad skal den offentlige Stemning i deres Kredse vildføres. Jeg tror, som sagt, at der er meget rigtigt i den Artikel, selv om der ogsaa er noget overdrevent. Noget af Enfoldigheden hos den fungerende Konseilspræsident er ægte nok. Jeg skal dog gøre den højtærede Landstingsmand den Indrømmelse, at den højtærede Konseilspræsident i sin Politik ikke sjældent har benyttet denne Enfoldighed til at tjene sine Interesser. Men der er en anden Grundmangel ved hans politiske Karakter, nemlig den, at han i Virkeligheden alle Dage har følt sig som en aandelig underlegen Mand, og derfor har han været bange for at faa fremragende Personligheder i sin Nærhed. Og det giver ogsaa en Forklaring af hans intime Forhold til Alberti. Alberti var ganske vist i mange Henseender en fremragende Mand, et klart Hoved, en fast Haand, en hurtig Beslutsomhed. Den højtærede Konseilspræsident havde Brug herfor og brugte ham. Men Alberti var tillige saa kompromitteret, at han aldrig kunde blive farlig for den højtærede Konseilspræsident. Konseilspræsidenten havde netop Brug for en saadan Mand, der havde Evnerne, men aldrig kunde blive farlig for ham selv.

Den højtærede Konseilspræsident puffede ellers ganske stille, successivt de Mænd til Side og lod dem falde, som kunde blive ham farlige. Jeg har nævnt et Eksempel, og jeg kunde nævne flere. I Sommeren 1901 vilde han ikke have Hørup ind i Ministeriet, han gik kun til

sidst nødig med dertil, derimod vilde han absolut have Alberti. Ved Ministerkrisen ved Jule- og Nytaarstid 1904—05 lod han ikke blot General Madsen gaa, det var parlamentarisk berettiget, men han lod tillige ganske stille Jøhnke glide ud. Og det var aabenbart ganske paa samme Maade, at han i Vinter til sidst tænkte paa at lade Alberti glide ud. Men her have den højtærede Konseilspræsident og hans Regering forsynet sig mod selve det parlamentariske Princip. Det blev i 1905 oplyst af selve Konseilspræsidenten, at han havde tænkt paa at vente med at lade Krigsminister Madsen gaa ud til om Sommeren, mens Rigsdagen var hjemme. Det er netop hans store Fejl, at han ikke turde lade Madsen falde parlamentarisk. Det har været hans store parlamentariske Skyld, at han heller ikke turde lade Alberti falde parlamentarisk, han vilde i Fjor Vinter ikke taale ligesom den Ydmygelse, det var for Regeringen, at lade et Medlem af sin Midte falde parlamentarisk. Han bar sig ad ligesom den tyske Kejser. Naar en Minister angribes i Pressen eller paa Rigsdagen, er han sikker foreløbig, Pressen og Offentligheden i Tyskland maa ikke have den Magt at kunne fælde en Minister. Men nogle Maaneder eller et Aars Tid efter forsvinder den paagældende ganske stille. Saaledes tænkte den højtærede Konseilspræsident overfor Krigsminister Madsen, og saaledes har han aabenbart tænkt sig det overfor Alberti.

Den højtærede Konseilspræsident indrømmede i Gaar, at han efter Finanslovsforhandlingen oppe i Landstinget var paa det rene med, at Alberti maatte gaa. Deri ligger der en ganske interessant Oplysning og noget af en Afsløring. Hvis Alberti havde været uskyldig, hvis Angrebene ikke havde rokket ham, hvis Konseilspræsidenten ikke mente, at der var noget i Kritikken, burde han virkelig ikke have ladet Alberti gaa. Saa vilde det jo have været ganske uretfærdigt. Men ligesom den højtærede Konseilspræsident i 1901 ikke tog Hensyn til Skyld eller Uskyld, men til, hvad der kunde genere ham i hans politiske Manøvrer, besluttede han sig nu ogsaa til at lade Alberti gaa. Han maatte ikke falde for de politiske Angreb, det vilde være ydmygende. Han besluttede sig dertil efter en Landstingsforhandling, d. v. s., efter at de Frikonservatives Fører havde, jeg vil ikke sige deltaget i Kritikken, men havde reserveret sig alt fornødent, for andet var det jo ikke. Det var meget billigt købt, hvad de Fri-